

Opplæringstilbud for elever som bor i barnevernsinstitusjoner

Utdanningsdirektoratet svarer på spørsmål fra Fylkesmannen i Nordland om opplæringstilbud for elever som bor i barnevernsinstitusjoner.

TOLKNINGSUTTALELSE 13.12.2018

Gjelder

- Opplæringslova - § 13-2. Plikt for fylkeskommunen til å sørge for grunnskoleopplæring og vidaregåande opplæring i institusjonar etter barnevernlova

Utdanningsdirektoratet viser til e-posten vi mottok fra dere den 13.11.2018. Spørsmålet gjelder opplæring for elever i barneverninstitusjon.

Når barn og unge er plassert i barneverninstitusjon på grunnlag av et vedtak etter barnevernloven, er det fylkeskommunen der barneverninstitusjonen ligger som skal sørge for at retten til opplæring blir oppfylt. Dette følger av opplæringsloven § 13-2. Ansvarer omfatter barn og unge i institusjoner som den statlige regionale barnevernmyndigheten (Bufetat) har ansvaret for etter barnevernloven § 5-1, og barn og unge i private og kommunale institusjoner etter barnevernloven § 5-8.

Denne saken gjelder et behandlingssenter som regnes som en barneverninstitusjon, hvor barn/unge også har tilbud om helsehjelp. Dere stiller spørsmål ved om elever som bor i barneverninstitusjonen må gå på nærskolen eller om det er mulig at det gjøres en avtale om at alle barn/unge i barneverninstitusjonen skal starte opplæring ved et fylkeskommunalt skolesenter nær institusjonen, og at det deretter gjøres en vurdering av om eleven kan starte på den kommunale nærskolen.

I rundskriv Udir-6-2014 kapittel 2 står det at «Barn og unge som bor i barneverninstitusjoner eller er pasienter i helseinstitusjoner beholder sine rettigheter etter opplæringsloven med forskrifter mens de er i institusjonen.» Dette gjelder uavhengig av om eleven er plassert i en barneverninstitusjon eller i en helseinstitusjon.

I dette kapitlet står det at «Dersom det er mulig bør elever på institusjoner fortsette skolegangen på sin hjemskole. Der dette ikke er mulig, må eleven få et tilbud på en skole i nærheten av institusjonen eller på en skole tilknyttet selve institusjonen.»

I kapittel 2 er det også et eget punkt om nærskole hvor det står at «Barn i grunnskolealder som bor eller er pasient i institusjon, har som hovedregel rett til å gå på nærskolen. For disse elevene kan nærskolen både være elevens tidligere skole eller en skole i nærheten av institusjonen, jf. opplæringsloven § 8-1 første ledd. Fylkeskommunen må inngå skriftlige avtaler med de aktuelle kommunene om det konkrete opplæringstilbudet for eleven. Dette vil i så fall innebære en delegering av det praktiske opplæringsansvaret fra fylkeskommunen til kommunen. Fylkeskommunen kan ikke frasi seg det overordnede ansvaret for at beboernes/pasientens rettigheter etter opplæringsloven oppfylles.»

I rundskrivet bruker vi ordlyden «har som hovedregel rett til å gå på nærskolen.» Vi mener utgangspunktet er at elever i institusjon har rett til å få opplæringen på nærskolen. Dersom det skal gjøres unntak fra denne hovedregelen må det bero på en konkret vurdering av det enkelte barns behov og hva som er til barnets beste. Vi mener det ikke blir riktig at det legges opp til at alle elevene som bor i barneverninstitusjonen først tas inn på en skole tilknyttet institusjonen. Vi mener det må gjøres en konkret vurdering av det enkelte barn/ungdoms behov i forkant.

Vår referanse: 2018/23485

[Hvorfor skjer dette?](#)